

experience». *Aspekty publichnoho upravlinnia*. Vol. 7. № 12. pp. 147-156.

6. *Malyj, I.J.* (2017). «The genesis of public management and administration in Ukraine». *Investytsii: praktyka ta dosvid*. № 24. pp. 17-21.

7. *Zhekalo, H.I., Zaiats', M.Ya., Vakun, O.V.* (2020). «The essence and content of e-governance: conceptual dimension». *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*. № 8. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.8.52>.

8. *Zabejvorota, T.* (2017). «The modern concept of e-governance as a basis for the modernization of the state administration system». *Aktual'ni problemy derzhavnoho upravlinnia*. № 1(51). pp. 35-42.

9. *Il'in, O.A.* (2022). «The relevance of foreign e-governance experience and the possibility of its adaptation in the sphere of public administration of Ukraine». *Suchasne upravlinnia orhanizatsiiamy: kontseptsii, tsyfrovi transformatsii, modeli innovatsijnoho rozvytku*. [Aktual'nist' zarubizhnogo dosvidu elektronnoho uriaduvannia ta mozhlyvist' joho adaptatsii u sferi publichnoho upravlinnia Ukrainy]. *Proceeding of the Materials of the dopovidej II Mizhnar. nauk.-prakt. konf. KhNU*. Kharkiv. Ukraine. pp. 468-470.

10. *Semenchenka, A.I., Dreshpaka, V.M.* (2017). *Elektronne uriaduvannia ta elektronna demokratsiia*. [E-government and e-democracy]. Part 2. FOP Moskalenko O.M. Kyiv. Ukraine.

11. *Kovbasiuk, Yu.V.* (2013). *Derzhavne upravlinnia*. [Public administration]. NADU. Dnipropetrovs'k. Ukraine.

12. Pro elektronni komunikatsii: Zakon Ukrainy. (2022). [On electronic communications: Law of Ukraine]. № 1089-IX dated September 14, 2022. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>.

13. *Spasibov, D.* (2018). «Electronic governance in the system of modern concepts of public administration». *Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia*. №2 (61). Available at: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2018-2/index.html>.

14. *Nahaiev, V.M., Oliinyk, T.I., Hirzheva, O.M.* (2024). «Model of communicative competence of civil servants in the system of public management and administration». *Naukovi perspektyvy: zhurnal. Seriiia «Derzhavne upravlinnia»*. № 3(45). pp. 291-309. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-3\(45\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-3(45)).

15. *Fang, Z.* (2002). «E-Government in digital era: concept, practice, and development». *International Journal of The Computer, The Internet and Management*. Vol. 10. No.2. pp. 1-22.

16. *Safeena, R., Kammani, A.* (2013). E-Government Adoption: A Conceptual Demarcation. *Advances in Computing and Information Technology*. pp. 67-76. Available at: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-642-31552-7_8.

17. *Yakubovs'kij, Ya.S.* (2024). «Activation of the information and communication component in the work of civil society institutions». *Naukovi perspektyvy: zhurnal. Seriiia «Derzhavne upravlinnia»*. № 3(45). pp. 477-486. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-3\(45\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-3(45)).

Abstract.

Nagayev V., Chaly I., Oliinyk T., Minenko S. Electronic government as an inherent attribute of public communications of civil society.

Ukraine has identified the digital transformation of public communications as a priority policy for developing civil society. After the Association Agreement of Ukraine with the European Union, the introduction of European norms and standards in establishing electronic democracy as the basis for further developing the digital public space is of great importance. The study aims to justify measures to improve the mechanisms of civil society's public communications in the conditions of electronic democracy in Ukraine, considering foreign experience. The content of the theoretical foundations of electronic governance in the context of functional support is disclosed; the level of information and communication technologies in the system of public management and administration was analyzed; the system of electronic government was investigated in the context of the development of public communications and the renewal of the regulatory and legal framework of Ukraine; trends of state policy in the field of e-governance were monitored; ways of further development of the information and digital space in the system of public communications of Ukraine are proposed. Based on the aspect analysis, a conceptual model of the system of information and communication provision of e-governance is proposed, which is built based on the analysis of the subject area and the selection of priority electronic resources that consider the interests of the state and individual subjects of civil society. In modern conditions, the system of electronic public communications must be fully adapted to the needs and requirements of civil society, in which modern information and communication technologies are the main driving forces of social and economic transformations. Information technology innovations in public administration must be complex, simultaneously, and coherently combining informational, organizational, legal, socio-psychological, personnel, technical, and other factors.

Keywords: electronic governance, communications, information and communication technologies, public administration, civil society.

Стаття надійшла до редакції 28.02.2024 р.

Бібліографічний опис статті:

Нагаєв В.М., Чалий І.В., Олійник Т.І., Міненко С.І. Електронне урядування як невід'ємний атрибут публічних комунікацій громадянського суспільства. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2024. № 3. С. 6-10.

Nagayev V., Chaly I., Oliinyk T., Minenko S. Electronic government as an inherent attribute of public communications of civil society. *Actual problems of innovative economy and law*. 2024. No. 3, pp. 6-10.

УДК 351.74

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-3-2>

ГОЛОВАНЬ Тетяна Георгіївна, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри державно-правових дисциплін, кримінального права і процесу Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, <https://orcid.org/0000-0003-2509-865X>

ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЯК НЕОБХІДНИЙ НАПРЯМ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Головань Т.Г. Вдосконалення системи соціального забезпечення поліцейських як необхідний напрям трансформаційних процесів в Україні.

Подальший розвиток України та становлення її як правової та соціальної держави нерозривно пов'язані з розвитком її державних інститутів, ефективне функціонування яких залежить від належного забезпечення з боку держави. Соціальна

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА» № 3 / 2024

Всеукраїнський науковий журнал

політика є визначальним напрямом внутрішньої політики держави і спрямована на забезпечення умов гідного життя, вільного розвитку людини, високого рівня добробуту. Одним із важливих та необхідних державних інститутів в умовах сучасності є Національна поліція України. В системі державних органів Національна поліція України займає одне з ключових місць, реалізуючи правоохоронну функцію та виконуючи досить широке коло завдань щодо захисту прав і свобод громадян, відтак соціальний захист працівників Національної поліції України відіграє важливе значення. Водночас соціальне забезпечення поліцейських привертає увагу науковців та практиків наявністю невирішених проблем, що створює перешкоди на шляху до розвитку, становлення стабільності у суспільстві. Створення ефективної системи соціального забезпечення поліцейських є одним із головних напрямів правоохоронної реформи, що має певну специфіку, яка зумовлена виконанням їх професійної діяльності, пов'язаної з підвищеним ризиком і небезпекою. Розробка фундаментальної законодавчої бази, яка має відповідати сучасним вимогам суспільного життя та міжнародним стандартам, є першочерговим завданням успішного процесу реформування сфери соціального забезпечення працівників Національної поліції України. Особливу увагу необхідно приділити питанням соціальних гарантій поліцейських, адже система соціальних гарантій в органах Національної поліції є передумовою діяльності Національної поліції України загалом.

Ключові слова: соціальний захист, соціальне забезпечення, оплата праці, заробітна плата, грошове забезпечення, посадовий оклад, доплати, надбавки, преміювання, спеціальні суб'єкти трудового права, Національна поліція України.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Після проголошення України як незалежної, правової та соціальної держави визнаним є пріоритет загальнолюдських цінностей та верховенства права в соціальній сфері і високий рівень соціальної захищеності населення. Держава відповідальна перед суспільством за свою діяльність. Крім того, держава зобов'язана утверджувати й забезпечувати права й свободи людини й громадянина. До основних соціальних прав, що знайшли своє закріплення на конституційному рівні та гарантуються державою, належить і право на соціальний захист та соціальне забезпечення. Державна політика повинна бути спрямована на забезпечення умов гідного життя, вільного розвитку людини, високого рівня добробуту. Це так само стосується й забезпечення ефективності діяльності органів Національної поліції України. В системі державних органів Національна поліція України займає одне з ключових місць, реалізуючи правоохоронну функцію та виконуючи широке коло завдань щодо захисту прав і свобод громадян. Відтак соціальний захист працівників Національної поліції України відіграє надзвичайно важливе значення, а особливо в умовах воєнного стану.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми соціального захисту та соціального забезпечення працівників поліції досліджувались такими науковцями, як Ю.О. Кісіль, І.В. Сахно, В.К. Старостенко, М.А. Самбор, М.М. Топоркова, Т.О. Діджоська, С.М. Бортник, Ю.А. Єремєєв та багато інших. Втім, незважаючи на значну кількість наукових здобутків, у досліджуваній сфері залишаються проблемні питання, які потребують проведення додаткових досліджень.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є характеристика соціального забезпечення працівників Національної поліції та умов для його подальшого вдосконалення як необхідного напрямку трансформаційних процесів в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. «Європейська інтеграція є вибором українського народу, який ґрунтується на усвідомленні історичної ідентичності та спільності із європейськими країнами, та водночас є каталізатором реформ, в основі яких перебувають демократичні цінності і соціальна справедливість» [1, с. 98]. Обрання пріоритетності євроінтеграційного вектору і налагодження багатосторонніх зв'язків пов'язане з зобов'язаннями дотримання

міжнародних стандартів у всіх сферах. У цьому контексті вкрай важливо визначити міжнародні соціальні стандарти як складову національного законодавства України.

«Міжнародні соціальні стандарти є комплексом норм, який закріплений в міжнародно-правових актах, що визначають гідні умови життєдіяльності людей, забезпечують розвиток особи та соціальну захищеність. Ці стандарти мають бути сприйняті законодавством кожної держави шляхом підписання та ратифікації міжнародних договорів, а у подальшому повинні бути розвинені і пристосовані до існуючих в цій країні умов» [2, с. 19].

Адаптація чинного національного законодавства до європейських стандартів активно відбувається вже тривалий час. Головною умовою ефективності євроінтеграційних процесів є чітке дотримання та «досягнення певного рівня узгодженості українського законодавства з правовими нормами європейського законодавства. Зближення законодавства України з новітньою європейською системою права втілить мету розвитку політичної, підприємницької, соціальної, культурної активності громадян України, економічний розвиток держави в межах розвитку Євросоюзу й спрямовуватиме до поступового зростання добробуту громадян, приведенню його до межі, яка діє в державах-членах ЄС, а також створить потрібні умови для отримання Україною статусу асоційованого члена ЄС, що є її головним зовнішньополітичним напрямом у середньостроковому вимірі» [3, с. 26].

Адаптація національного законодавства як елементу механізму досягнення Україною відповідності третьому Копенгагенському та Мадридському критеріям набуття членства в Європейському Союзі визначається Законом України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» [4]. Відповідно до розділу I Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу метою адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу є досягнення відповідності правової системи України *acquis communautaire* з урахуванням критеріїв, що висуваються Європейським Союзом (ЄС) до держав, які мають намір вступити до нього. Адаптація законодавства України до законодавства ЄС є пріоритетною складовою процесу інтеграції України до Європейського Союзу, що своєю чергою є пріоритетним напрямом української зовнішньої політики [4].

Процес адаптації національного законодавства України є чітко визначеним, послідовним процесом наближення національного законодавства до законодавства ЄС з дотриманням відповідних критеріїв. Процеси адаптації також вимагають дотримання критеріїв правотворчості, юридичної техніки, практичної діяльності та правозастосування.

Відповідно до Конституції Україна є соціальною державою [5]. Соціальна політика є визначальним напрямом внутрішньої політики держави і спрямована на забезпечення умов гідного життя, вільного розвитку людини, високого рівня добробуту. «Високий рівень добробуту, досягнутий завдяки високій заробітній платі та стимулюванню працівників дозволяє збільшити ефективність праці. Це стосується й забезпечення ефективності діяльності органів Національної поліції України. В системі державних органів Національна поліція України займає одне з ключових місць, реалізуючи правоохоронну функцію та виконуючи досить широке коло завдань щодо захисту прав і свобод громадян» [6], відтак соціальний захист працівників Національної поліції України відіграє важливу роль.

Більшість науковців відзначають роль забезпечення ефективного функціонування Національної поліції для розвитку України. Адже розвиток будь-якої держави нерозривно пов'язаний з розвитком її державних інститутів. Проте проблемні питання соціального захисту поліцейських здебільшого залишаються без достатньої уваги та не вирішуються тривалий час, що створює перешкоди на шляху до розвитку та усталення стабільності у суспільстві.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про Національну поліцію» «Національна поліція України (поліція) – це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку» [7]. Зі змісту статті вбачається, що специфіка покладених на поліцейських обов'язків зумовлює їх постійне перебування у зоні підвищеного ризику й небезпеки. Відтак специфіка соціального захисту поліцейських обумовлена специфікою статусу суб'єкта.

Внаслідок недосконалості нормативно-правового регулювання соціального захисту поліцейських в Україні на сьогоднішній день існує низка спірних питань, які породжують проблеми у процесі правозастосування, потребують дослідження та пошуків найбільш ефективних шляхів їх вирішення.

«Соціальний захист поліцейських є одним із головних напрямів правоохоронної реформи, що має певну специфіку, яка зумовлена виконанням їх професійної діяльності, пов'язаною з підвищеним ризиком і небезпекою. Створення фундаментальної законодавчої бази, яка має відповідати сучасним вимогам суспільного життя та міжнародним критеріям, є першочерговим завданням успішного процесу реформування адміністративно-правового забезпечення соціального захисту

працівників Національної поліції України» [8, с. 287].

У науковій літературі досить тривалий час точаться дискусії щодо співвідношення понять «соціальний захист» та «соціальне забезпечення».

В Україні тривалий час в якості основної категорії в законодавчо-соціальній сфері був закріплений термін «соціальне забезпечення». «Однак уже в кінці минулого століття в умовах переходу до соціально орієнтованої економіки та наближення до міжнародних стандартів у правовому полі українського законодавства стали використовувати термін «соціальний захист», оскільки система соціального забезпечення в Україні вже не відповідала завданням, які стоять перед правовою соціальною державою – забезпечити достойний життєвий рівень кожної людини і громадянина, тобто виконати свою головну функцію. Але, вбачається, що на основі аналізу різних наукових підходів виникає потреба розглянути й сутність та особливості понять і категорій «соціальний захист» та «соціальне забезпечення» і здійснити розмежування даних категорій та визначити поняття соціального захисту та соціального забезпечення» [9, с. 67]. У зв'язку із зазначеним вище постають питання щодо проведення відповідних наукових розвідок з метою подальшого вдосконалення законодавчої бази, що сприятиме позитивним змінам у практиці правозастосування.

Багато науковців звертають увагу на актуальність та важливість вирішення наукової дилеми стосовно співвідношення та змістовного наповнення понять «соціальний захист» та «соціальне забезпечення». Зазначені поняття містяться у ст. 46 Конституції України: «Громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом. Це право гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення; створенням мережі державних, комунальних, приватних закладів для догляду за непрацездатними. Пенсії, інші види соціальних виплат та допомоги, що є основним джерелом існування, мають забезпечувати рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом» [5].

У науковій літературі поширеною є думка, що «поняття «соціального захисту» є ширшим щодо поняття «соціального забезпечення», оскільки містить елементи, що не входять до поняття «соціального забезпечення». На нашу думку, з таким твердженням слід погодитись. Звідси, поняття «соціального захисту» і «соціального забезпечення» не тотожні, оскільки перше, передбачає соціальне забезпечення як складову частину» [9, с.68].

Соціальний захист поліцейських розглядають як частину механізму соціального забезпечення поліцейських, що реалізується у передбачених законодавством випадках.

Незважаючи на зовнішні та внутрішні чинники, сьогодні в Україні тривають реформаційні та трансформаційні процеси. В рамках масштабних реформ був прийнятий пакет нормативно-правових актів, що сприяють вдосконаленню системи соціального забезпечення працівників Національної поліції України.

Соціальне забезпечення працівників Національної поліції включає в себе правові та соціальні гарантії. Саме до розробки соціальних гарантії тривалий час прикута увага науковців, практиків та законодавця. Адже, як зазначав Глава Національної поліції, «для ефективного та успішного розвитку відомства потрібні соціальні гарантії поліцейського, що відповідають європейським стандартам. Відтак вже розроблено та ухвалено Урядом мотиваційний пакет для поліцейського» [10].

Система соціальних гарантії в органах Національної поліції є передумовою діяльності Національної поліції України загалом. Так, «соціально-правовий захист працівників Національної поліції України визначається як гарантована державою сукупність соціально-правових норм, засобів і методів, що забезпечують стабільні умови функціонування органів Національної поліції України, права і законні інтереси її співробітників» [6].

Соціальні гарантії поліцейських спрямовані на компенсацію наявних негативних факторів службової діяльності, підвищення престижу служби в органах Національної поліції України. Відповідно до норм чинного законодавства до таких гарантії можна віднести: грошове забезпечення (оплата праці) – як основний засіб матеріального забезпечення і стимулювання виконання співробітником службових обов'язків; допомогу та інші грошові виплати у зв'язку з проходженням служби і звільненням зі служби; заходи соціальної підтримки для членів сімей співробітників, загиблих (померлих) внаслідок каліцтва чи іншого ушкодження здоров'я, отриманих у зв'язку з виконанням службових обов'язків, або внаслідок захворювання, отриманого в період проходження служби в органах Національної поліції України; медичне забезпечення та санаторно-курортне лікування; страхові гарантії співробітнику і виплати з метою відшкодування шкоди, заподіяної у зв'язку з виконанням службових обов'язків тощо.

На законодавчому рівні також визначаються додаткові гарантії для поліцейських, зокрема, в умовах воєнного стану. До таких гарантії можна віднести додаткову винагороду поліцейським на період дії воєнного стану; відстрочку від призову на строкову службу поліцейським, які перебувають у призовному віці, на строк проходження служби в Національній поліції; безоплатне медичне забезпечення в закладах охорони здоров'я будь-якої форми власності, тощо.

Досліджуючи питання соціального захисту поліцейських в умовах воєнного стану, окремі науковці наголошують на тому, що, на жаль, питання забезпечення державою гарантії соціального захисту поліцейських залишаються «відкритими». Зазначене свідчить про неспроможність у повному обсязі задовільнити всі потреби поліцейських. У зв'язку з чим звертають увагу на

актуальність удосконалення механізму реалізації соціальних гарантії поліцейського в умовах дії воєнного стану.

Враховуючи думки фахівців з означеного питання, а також вимоги сучасності, К.В. Бахчев пропонує виділити такі особливості соціального захисту поліцейських в умовах дії воєнного стану: «динамічний характер норм, які визначають гарантії соціального захисту поліцейських під час воєнного стану; напрацювання механізмів реалізації цих гарантії вже в період дії воєнного стану; подолання колізій норм права шляхом залучення судової гілки влади; залучення волонтерського руху для матеріального забезпечення поліцейських, які фактично мають перебувати на державному утриманні; активізація правозахисного руху поліцейських; залишення без уваги законодавця адаптації положень щодо соціального захисту сімей поліцейських в період воєнного стану» [11, с. 352].

У контексті розгляду проблемних питань забезпечення соціальних гарантії поліцейських найбільш дискусійними залишаються питання грошового забезпечення. Н.М. Вапнярчук звертає увагу на соціально-правову значимість гарантії захисту права на грошове забезпечення. «І це є цілком закономірним, адже за відсутності гарантії захисту права на винагороду працівник Національної поліції України знаходиться в множинних ризиках неотримання грошового забезпечення чи отримання винагороди не в належному розмірі, а самі умови праці службовців (за таких обставин) не можна вважати такими, що відповідають стандартам гідної праці» [12, с. 237].

Проблеми грошового забезпечення поліцейських досліджував також С.М. Бортник, який констатував значну кількість проблем правового регулювання у цій сфері. Він відзначає декілька проблем, які потребують першочергового вирішення. «По-перше, йдеться про відсутність законодавчого закріплення як терміна «грошове забезпечення», так і терміна «грошове забезпечення поліцейських», що не сприяє правильності й однаковості розуміння цього правового явища всіма зацікавленими особами, негативно впливає на правозастосовну практику. По-друге, основний нормативно-правовий акт, який закріплює як правовий статус поліцейських, так і правові засади функціонування Національної поліції, майже не регламентує навіть загальні засади здійснення грошового забезпечення поліцейських. Цю сферу врегульовано численними адміністративними актами, застосування яких не відповідає приписам як наведеного закону, так і іншого національного законодавства. Такі акти дублюють положення один одного, а подекуди навіть суперечать один одному» [13, с. 136].

Варто погодитись з тим, що вирішення значених проблем необхідно розпочинати, в першу чергу, з удосконалення нормативно-правового регулювання. Так, на думку С.М. Бортника, «розв'язання наведеної проблеми вимагає значного доопрацювання ст. 94 Закону України «Про Національну поліцію», в якій мають бути закріплені положення щодо конкретних складників грошового забезпечення поліцейських, а також розмірів усіх виплат і надбавок» [13, с. 136].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Оцінюючи загалом стан нормативно-правового врегулювання та ефективність системи соціального забезпечення поліцейських, можна відзначити їх прогресивність. Проте залишаються окремі проблемні питання, які потребують перегляду та доопрацювання з урахуванням

міжнародних соціальних стандартів. Також варто відзначити необхідність розширення змісту деяких соціальних гарантій, зокрема забезпечення доступності поліпшення житлових умов, належного медичного та реабілітаційного, соціального і пенсійного обслуговування для даної категорії працівників тощо.

Література.

1. *Малюга Л.Ю.* Адаптація соціального законодавства України до законодавства Європейського Союзу: дис. на здобуття ступеня д-ра юрид. наук. 12.00.05. Київський нац. університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2020. 414 с.
2. *Юшко А.М., Швець Н.М.* Міжнародні соціальні стандарти: навчальний посібник. Харків: Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого", 2013. 121 с.
3. *Дегтяр О.А.* Загальнотеоретичні проблеми адаптації правової системи до законодавства Європейського Союзу. *Адаптація правової системи України до права Європейського Союзу: теоретичні та практичні аспекти*: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Полтава, 23 листопада 2017 року, 2017. Ч. 1. С. 26-28.
4. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Закон України № 1629-IV від 18.03.2004р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15#Text>.
5. Конституція України. Закон України № 254к/96-ВР від 28.06.1996р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
6. *Біла-Тюрна Ю.З., Філяк А.П.* Соціальне забезпечення працівників Національної поліції: поняття та особливості. 2021. URL: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-3765/>.
7. Про Національну поліцію. Закон України № 580-VIII від 02.07.2015р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.
8. *Ізбаш К.С., Птащенко С.І.* Елементи механізму адміністративно-правового регулювання соціального захисту працівників національної поліції України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 1. С. 287-289.
9. *Копетюк М.* Нормативно-правові аспекти визначення понять «соціальний захист» і «соціальне забезпечення». *Історико-правовий часопис*. 2019. № 1 (13). С. 66-69.
10. *Князєв С.* Соціальні гарантії поліцейських мають відповідати європейським стандартам. 2018. URL: <https://www.npu.gov.ua/news/sotsialni-garantii-politseyskikh-mayut-vidpovidati-evropeyskim-standartam-sergiy-knyazev>.
11. *Бахчев К.В.* Гарантії соціального захисту поліцейських в умовах дії воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 4/2023. С. 351-354. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2023/85.pdf.
12. *Ваняярчук Н.М.* Грошове забезпечення працівників Національної поліції України як важлива юридична гарантія їх діяльності. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2023. № 1 (2023). С. 235-240.
13. *Бортник С.М.* Проблеми правового регулювання грошового забезпечення поліцейських. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2018. Випуск 48(1). С. 133-137.

References.

1. *Maliuha, L.Yu.* (2020). *Adaptatsiia sotsial'noho zakonodavstva Ukrainy do zakonodavstva Yevropejs'koho Soiuzu*. [Adaptation of the social legislation of Ukraine to the legislation of the European Union: dissertation]. Ph.D. Thesis: 12.00.05. Kyiv's'kyj nats. universytet imeni Tarasa Shevchenka. Kyiv. Ukraine.
2. *Yushko, A.M., Shvets', N.M.* (2013). *Mizhnarodni sotsial'ni standarty*. [International social standards]. Nats. un-t "Yuryd. akad. Ukrainy im. Yaroslava Mudroho". Kharkiv. Ukraine.
3. *Diehtiar, O.A.* (2017). «General theoretical problems of adapting the legal system to the legislation of the European Union». *Adaptatsiia pravovoi systemy Ukrainy do prava Yevropejs'koho Soiuzu: teoretychni ta praktychni aspekty*. [Zahal'noteoretychni problemy adaptatsii pravovoi systemy do zakonodavstva Yevropejs'koho Soiuzu]. *Proceeding of the Materials of the II Vseukrains'koi naukovy-praktychnoi konferentsii*. Poltava. Ukraine.
4. Pro Zahal'noderzhavnu prohramu adaptatsii zakonodavstva Ukrainy do zakonodavstva Yevropejs'koho Soiuzu. *Zakon Ukrainy*. (2004). [About the National Program for the Adaptation of the Legislation of Ukraine to the Legislation of the European Union. Law of Ukraine]. № 1629-IV dated March 18, 2004. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15#Text>.
5. *Konstytutsiia Ukrainy*. *Zakon Ukrainy*. (1996). [Constitution of Ukraine. Law of Ukraine]. № 254k/96-VR dated June 28, 1996. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
6. *Bila-Tiurina, Yu.Z., Filiak, A.P.* (2021). *Sotsial'ne zabezpechennia pratsivnykiv Natsional'noi politsii: poniattia ta osoblyvosti*. [Social security of employees of the National Police: concepts and features]. Available at: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-3765/>.
7. Pro Natsional'nu politsiiu. *Zakon Ukrainy*. (2015). [About the National Police. Law of Ukraine]. № 580-VIII dated July 2, 2015. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.
8. *Izbash, K.S., Ptashenko, S.I.* (2023). «Elements of the mechanism of administrative and legal regulation of social protection of employees of the National Police of Ukraine». *Yurydychnyj naukovyj elektronnyj zhurnal*. № 1. pp. 287-289.
9. *Kopetiuk, M.* (2019). «Normative and legal aspects of defining the concepts of "social protection" and "social security"». *Istoryko-pravovyy chasopys*. № 1 (13). pp. 66-69. Available at: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/16437/1/15.pdf>.
10. *Kniaziev, S.* (2018). *Sotsial'ni harantii politsejs'kykh maiut' vidpovidaty ievropejs'kym standartam*. [Social guarantees of police officers should meet European standards]. Available at: <https://www.npu.gov.ua/news/sotsialni-garantii-politseyskikh-mayut-vidpovidati-evropeyskim-standartam-sergiy-knyazev>.
11. *Bakhchev, K.V.* (2023). «Guarantees of social protection of police officers in the conditions of martial law». *Yurydychnyj naukovyj elektronnyj zhurnal*. № 4/2023. pp. 351-354. Available at: http://www.lsej.org.ua/4_2023/85.pdf.
12. *Vapniarchuk, N.M.* (2023). «Financial security of employees of the National Police of Ukraine as an important legal guarantee of their activities». *Elektronne naukove vydannia «Analitichno-porivnyalne pravoznavstvo»*. № 1 (2023). pp. 235-240. Available at: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/279181/273754>.
13. *Bortnyk, S.M.* (2018). «Problems of legal regulation of the financial support of police officers». *Naukovyj visnyk Uzhhorods'koho natsional'noho universytetu. Serii: Pravo*. Issue 48(1). pp. 133-137.

Abstract.

Holovan T. Improving the system of social security for police as a necessary direction of transformation processes in Ukraine.

The further development of Ukraine and its formation as a legal and social state are inextricably linked with the development of its state institutions, the effective functioning of which depends on proper support from the state. Social policy is a defining direction of the state's internal policy and is aimed at ensuring the conditions for a dignified life, free human development, and a high level of well-being. One of the important and necessary state institutions in modern conditions is the National Police of Ukraine. In the system of state bodies, the National Police of Ukraine occupies one of the key positions, implementing the law enforcement function and performing a fairly wide range of tasks to protect the rights and freedoms of citizens, therefore the social protection of the employees of the National Police of Ukraine plays an important role. At the same time, the social welfare of police officers attracts the attention of scientists and practitioners due to the presence of unresolved problems, which creates obstacles on the way to development and stability in society. The creation of an effective system of social security for police officers is one of the main directions of law enforcement reform, which has a certain specificity due to the performance of their professional activities, which are associated with increased risk and danger. The development of a fundamental legislative framework, which must meet the modern requirements of social life and international standards, is the primary task of a successful process of reforming the sphere of social security for employees of the National Police of Ukraine. Special attention should be paid to the issue of social guarantees of police officers, because the system of social guarantees in the National Police bodies is a prerequisite for the activity of the National Police of Ukraine as a whole.

Keywords: social protection, social security, wages, monetary support, salary, additional payments, allowances, bonuses, special subjects of labor law, National Police of Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 29.03.2024 р.

Бібліографічний опис статті:

Головань Т.Г. Вдосконалення системи соціального забезпечення поліцейських як необхідний напрям транс-формаційних процесів в Україні. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2024. № 3. С. 10-15.

Holovan T. Improving the system of social security for police as a necessary direction of transformation processes in Ukraine. Actual problems of innovative economy and law. 2024. No. 3, pp. 10-15.

УДК: 351; JEL classification: H83

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-3-3>

ГИРЕНКО Олег Володимирович¹, здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії кафедри публічного управління та адміністрування, <https://orcid.org/0009-0005-8661-0284>
ДМИТРЕНКО¹ Сергій Миколайович¹, здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії кафедри публічного управління та адміністрування, <https://orcid.org/0009-0005-3575-8238>

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Гиренко О.В., Дмитренко С.М. Сучасні тенденції та проблеми диджиталізації публічного управління в Україні.

У світовій та вітчизняній практиці диджиталізація публічного управління здатна охопити не лише зміни у наданні адміністративних послуг, а й процеси формування державної політики, управління державною власністю та адміністративною діяльністю. У результаті проведеного аналізу визначено основні напрями диджиталізації публічного управління в Україні, що враховує особливості сучасних умов. Обґрунтовано перелік умов успішної диджиталізації публічного управління в Україні: розробка та доступність інформаційно-комунікаційних технологій; розвиток цифрових можливостей державних службовців; цифровізація територіальних громад та органів місцевого самоврядування; фінансове забезпечення розвитку органів публічного управління; цифрова грамотність населення. Зазначено, що успіх цього процесу залежить від того, наскільки враховані універсальні вимоги управління за результатами та ступінь дотримання умов успішної диджиталізації публічного управління, зокрема зважаючи на повоєнне відновлення економіки України.

Ключові слова: диджиталізація публічного управління, взаємодія влади та бізнесу, стратегія диджиталізації, електронні послуги, цифровий розвиток громад та територій.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Цифрова трансформація економіки та суспільства, яка активно обговорюється на різних політичних рівнях, зараз вважається важливою метою, проте її реалізація може призвести до певних ризиків. Найважливішою силою, яка рухає прогресом диджиталізації, є прагнення до покращення управління. Однак такий підхід може сповільнити процес становлення цифрової економіки в Україні, збільшуючи відставання країни від інших. Важливо уникнути цього ризику, переконавшись, що зміни, пов'язані з диджиталізацією, дійсно приведуть до поліпшення якості діяльності уряду, що істотно відчувається громадянами та бізнесом.

Диджиталізація публічного управління в сфері взаємодії між владою та бізнесом потребує глибоких змін у системі управління країною. Це

означає підвищення якості адміністрування, що передбачає зменшення непотрібного державного втручання та підвищення результативності національних та місцевих органів влади. Міжнародна практика в контексті економічного співробітництва та розвитку свідчить про прямий зв'язок між цифровою трансформацією та якістю уряду, а також про взаємозв'язок між розвитком електронних послуг та ефективністю державних та місцевих витрат.

У світовій практиці диджиталізація публічного управління охоплює не лише зміни у наданні адміністративних послуг, а й застосування новітніх цифрових технологій для формування державної політики, управління державною власністю та адміністративної діяльності. Цифрові технології також використовуються для планування, моніторингу та оцінки результатів діяльності агентств,

¹Полтавський державний аграрний університет